stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, toestemming te verlenen tot het houden van wetgevings- c.q. notaoverleg met stenografisch verslag op:

dinsdag 2 april 2002:
- van 11.00 uur tot 23.00 uur van de vaste commissie voor Defensie over de behoeftestelling vervanging F-16 (26488).

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Kant.

Mevrouw **Kant** (SP): Voorzitter. Gisteren bereikten mij zeer verontrustende berichten over dreigende faillissementen van verpleeghuizen in de regio Leiden. De laatste jaren werd hier steeds gezegd dat geld niet het probleem is in de zorg, maar faillissementen van verpleeghuizen lijken mij een zeer ernstig probleem. Ik wil de Kamer vragen de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport hierover te mogen interpelleren.

De heer **Buijs** (CDA): Het is jammer dat mevrouw Kant vanochtend niet aanwezig kon zijn bij de vergadering van de vaste commissie, want dan hadden wij hierover eerder kunnen spreken. Het spoedeisende karakter van deze zaak ontgaat mij. Mevrouw Kant spreekt zelf ook over een dreigend faillissement. Die informatie is alleen af te leiden uit de mogelijkheid die wordt geopperd in het Leidsch Dagblad. Ik herinner haar aan andere vragen die zij heeft gesteld, bijvoorbeeld over Slowaakse verpleegkundigen. Nadere informatie leerde dat een interpellatie overbodig was. Hetzelfde is gebeurd naar aanleiding van het faillissement van Vitras, waarbij de staatssecretaris heeft ingegrepen zodat een spoedeisend debat niet nodig was.

Kortom, ik denk dat wij veel meer informatie nodig hebben. Ik ben het eens met het feit dat de berichten verontrustend zijn. Ik heb daarom vanochtend schriftelijke vragen ingediend. Ik stel mevrouw Kant voor dat wij eerst de koninklijke weg bewandelen en de staatssecretaris in de gelegenheid stellen opheldering te verschaffen over deze situatie en dat wij daarna bezien hoe wij hierover zullen spreken.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik deel de zorgen van mevrouw Kant, maar in aansluiting op de opmerkingen van de heer Buijs wijs ik erop dat er sprake is van een dreigend faillissement, maar de vraag is of dit bericht klopt. Uit het krantenartikel leid ik af dat de problemen vooral worden veroorzaakt door de cao-onderhandelingen. Wij zullen binnenkort een debat voeren over de arbeidsmarktproblematiek. Daarom vraag ik mevrouw Kant de reactie van de staatssecretaris af te wachten. Op basis daarvan kan alsnog worden besloten om dit vraagstuk te betrekken bij het debat over de arbeidsmarktproblematiek of daarover een apart debat te voeren.

Mevrouw **Van Vliet** (D66): Ik steun de heer Buijs. Wij willen het antwoord op zijn vragen afwachten voordat wij beslissen hoe wij hiermee verder omgaan.

Mevrouw **Meijer** (VVD): De VVD-fractie deelt de zorgen over het probleem dat is aangeroerd door mevrouw Kant. Wij steunen de heer Buijs en de andere fracties. Wij willen eerst over meer informatie beschikken voordat wij tot een debat overgaan.

De **voorzitter**: De schriftelijke vragen van de heer Buijs zijn nog niet goedgekeurd, omdat die vragen zijn binnengekomen nadat mevrouw Kant te kennen had gegeven dat zij wil interpelleren. Dit neemt niet weg dat tijdens de regeling is gebleken dat een overgrote meerderheid van de leden en naar ik aanneem van de fracties wil wachten op nadere informatie voordat een beslissing wordt genomen over de vraag of er een debat in welke vorm dan ook moet plaatsvinden. Ik wil deze opstelling tot een voorstel van mijn kant maken. Mevrouw Kant kan hierop reageren en daarna zullen wij een besluit nemen.

Mevrouw **Kant** (SP): Voorzitter. Ik vind dit jammer. Ik blijf bij mijn verzoek en ik zal uitleggen waarom. Er wordt hier de suggestie gewekt dat mijn verzoek om een interpellatie louter gebaseerd is op de berichten in het Leidsch Dagblad. Ik ben natuurlijk wel zo wijs geweest, te telefoneren met de desbetreffende mensen van de verpleeghuizen die in het Leidsch Dagblad aan het woord komen. Er is inderdaad sprake van een dreigend faillissement en een echt heel ernstige situatie. Vervolgens wordt in de Kamer gezegd dat wij moeten wachten op meer informatie. Dat spijt mij zeer. Dit gebeurt keer op keer als ik een verzoek doe voor een spoeddebat. Een spoeddebat is een instrument om informatie over spoedeisende zaken in de Kamer te krijgen. Een staatssecretaris wordt dan naar de Kamer geroepen om ter plekke, ook aan de hand van de ingediende interpellatievragen, opheldering over de spoedeisende zaak geven. Ik vind dat dus geen argument. Het argument dat wij binnenkort een debat voeren over arbeidsmarktproblematiek is ook geen argument, omdat het cao-gat slechts een van de zaken is die hieraan ten grondslag ligt. Er liggen veel meer dingen aan ten grondslag. Een dreigend faillissement van verpleeghuizen is naar mijn mening een dusdanig ernstige situatie dat ik persisteer in mijn verzoek tot het mogen interpelleren van de staatssecretaris van VWS.

De heer **Buijs** (CDA): Ik wil nog een poging doen. Een interpellatie is een zwaar instrument en wij moeten daarmee zorgvuldig omgaan. Ik wil ervoor pleiten dat wij op zeer korte termijn, het liefst deze week, een brief van de staatssecretaris krijgen met een nadere toelichting op deze problematiek, zodat wij die zorgvuldiger kunnen behandelen. Nogmaals, ik deel de zorg die mevrouw Kant uitspreekt. Die zorg is overigens al meerdere keren, zowel door haar als door mij, naar voren gebracht tijdens de diverse behandelingen met de minister. Het is dus niet helemaal onbekend, maar juist in dit specifieke geval wil ik voor de zorgvuldigheid iets meer toelichting krijgen.

Mevrouw **Meijer** (VVD): Mijn fractie deelt dat standpunt. Wellicht is het zelfs mogelijk om morgenochtend een brief te ontvangen of een antwoord op de vragen van de heer

Voorzitter

Buijs, zodat wij snel met elkaar van gedachten kunnen wisselen.

Mevrouw **Van Vliet** (D66): Ik sluit mij daarbij aan. Het moet mogelijk zijn om voor de regeling van werkzaamheden van morgen de antwoorden binnen te hebben. Dan kunnen wij opnieuw oordelen.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik sluit mij ook aan bij collega Buijs. Het gaat absoluut niet om het instrument ''spoeddebat''. Het is een individueel recht van elk Kamerlid om dat aan te vragen. Ik ben evenwel van mening dat je daarmee wat voorzichtiger moet zijn, want als wij naar aanleiding van elk artikel een spoeddebat aanvragen, gaat de kracht van zo'n instrument verloren. Dat zou jammer zijn, omdat dan hetzelfde effect ontstaat als zich nu voordoet bij de schriftelijke vragen.

Mevrouw **Kant** (SP): De kracht van het instrument gaat inderdaad verloren, omdat ik keer op keer als ik over een ernstige situatie een spoeddebat vraag, moet constateren dat er heel weinig steun is in de Kamer. Dat vind ik toch teleurstellend. Het werd net al gezegd: het is het recht van een individueel Kamerlid. Ik geloof dat dit recht zo langzamerhand behoorlijk wordt aangetast. Ik zal niet zo flauw zijn om toch te persisteren in een debat dat tot stand komt op een wijze die door mijn mede-Kamerleden niet wordt gewenst. De manier waarop steevast wordt gereageerd op mijn verzoeken tot een spoeddebat over ernstige situaties, vind ik zo langzamerhand wat teleurstellend. De Kamer doet zichzelf daar geen recht mee. Het recht van een Kamerlid om een spoeddebat te vragen, wordt daarmee wel degelijk ondermijnd. Ik trek voor mijzelf de conclusie dat de meerderheid – waarbij ik mij dan aansluit, dat vind ik correct – van mening is dat wij de staatssecretaris om een brief moeten vragen waarin zij reageert op dit dreigende faillissement. Ik wil vragen of die brief morgen voor de regeling van werkzaamheden beschikbaar kan zijn. Ik wil daarbij zeggen dat een en ander in mijn ogen tot niets anders kan leiden dan tot een debat. Als dit niet spoedeisend is, een situatie waarin verpleeghuizen dreigen failliet te gaan, weet ik niet meer waarvoor spoeddebatten zijn bedoeld. Volgens mij zijn wij in de Kamer om op ernstige maatschappelijke situaties te reageren.

De **voorzitter**: Na dit alles te hebben gehoord, stel ik voor om een brief te vragen naar aanleiding van de berichtgeving waarover mevrouw Kant heeft gesproken. Daarbij teken ik aan dat die brief op zeer korte termijn, uiterlijk morgenochtend, hier moet zijn, opdat morgen bij de regeling van werkzaamheden eventueel nadere besluitvorming over de behandeling van de brief kan plaatsvinden. Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer De Wit.

De heer **De Wit** (SP): Voorzitter. Vanochtend heeft een onderzoekscommissie van provinciale staten van Limburg een rapport gepubliceerd over een mogelijk misbruik van ESF-gelden door het bedrijf ABB. In dit rapport komt een passage voor waarin sprake is van mogelijke betrokkenheid van het ministerie van Sociale Zaken bij het genoemde mogelijke misbruik, in het bijzonder doordat urendeclaraties zouden zijn opgeschroefd. Ik vraag de minister van Sociale Zaken daarom, een reactie te geven op het bedoelde onderdeel van het rapport. Ik verzoek de minister om de Kamer nog vóór het weekend een brief te sturen, dus uiterlijk op vrijdag, zodat die brief kan worden betrokken bij de procedurevergadering van aanstaande dinsdag, zulks met het oog op verdere bespreking van die brief met de minister.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aan dit verzoek te voldoen door middel van het toesturen van dit gedeelte van het stenogram aan het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Hamer.

Mevrouw **Hamer** (PvdA): Voorzitter. Vanochtend hebben wij het rapport over de hbo-fraude mogen ontvangen. Het gaat om een dikke stapel stukken maar niettemin ontbreekt een belangrijk stuk, namelijk het in de door de Kamer aanvaarde motie-Hamer c.s. gevraagde feitenonderzoek. Ik heb daarmee destijds gedoeld op de documenten die betrekking hadden op de melding van de fraude, de verslagen van de gesprekken met de klokkenluider en datgene wat voorafgaande aan de melding van de klokkenluider op het ministerie is gewisseld over deze problematiek. Hoewel de minister dit had toegezegd, moet ik constateren dat deze documenten er niet bij zitten. Ik zie graag dat aanvulling plaatsvindt.

Daarnaast vraag ik om beantwoording van de vragen die de heer Eurlings, mevrouw Lambrechts en ik hebben gesteld naar aanleiding van het interview met de heer Ritzen, zodat die vragen kunnen worden betrokken bij de behandeling van het dossier hbo-fraude.

Ten slotte vraag ik nog om twee brieven. Allereerst betreft het de brief van 29 mei 2000 van de Fontys-hogescholen aan het ministerie waarin melding wordt gemaakt van een aantal zaken die nu aan de orde zijn. In de tweede plaats doel ik op het antwoord op deze brief van het ministerie, dat de datum 19 september 2000 draagt. Mede namens de heer Eurlings en mevrouw Lambrechts verzoek ik om toezending van deze zaken, bij voorkeur vóór aanstaande maandag zodat wij begin volgende week kunnen nagaan op welk moment wij het debat over de hbo-fraude kunnen voeren.

De heer **Eurlings** (CDA): Voorzitter. Ik kan mij aansluiten bij het betoog van mevrouw Hamer, dat in overeenstemming is met afspraken die eerder in verband met een spoeddebat zijn gemaakt. Bij het chronologisch overzicht dat hiervoor nodig is, behoren de genoemde brieven te worden gevoegd.

De resultaten van het onderzoek zijn vandaag gepresenteerd. Mijns inziens dient de minister, vóór het debat daarover wordt gehouden, antwoord te geven op de vraag waarom het onderzoek op déze manier is vormgegeven en waarom niet nu al breder in het veld van het hoger onderwijs is gekeken. Daarover hebben wij al eerder gediscussieerd en het lijkt mij goed dat wij van de minister vernemen waarom hij voor deze opzet heeft gekozen. Wanneer wij voorafgaande aan het debat over die visie kunnen

beschikken, komt dat de kwaliteit van de discussie ten goede.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Voorzitter. Mevrouw Hamer heeft haar verzoek mede namens enkele andere woordvoerders gedaan. Door een misverstand is mijn naam daarbij niet genoemd, maar ik zou mij graag in dit rijtje voegen.

De **voorzitter**: Bij deze!

Mevrouw **Hamer** (PvdA): Voorzitter. Het lijkt mij een goede zaak dat de informatie waarnaar door de heer Eurlings wordt gevraagd, door de minister in een korte brief wordt aangereikt, maar ik hecht eraan dat wij de gewenste informatie op maandag ontvangen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet, in dit geval ter attentie van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Van der Steenhoven.

De heer **Van der Steenhoven** (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter. De GroenLinks-fractie is verontrust over de berichten die ons bereiken over de mogelijke uitbraak van MKZ in Engeland. De GroenLinks-fractie ontvangt daarover graag een brief van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. De minister heeft wel eens eerder gezegd dat juist in de eerste uren na een mogelijke uitbraak van MKZ de winst is te boeken in het bestrijden ervan. Wij willen derhalve graag weten wat hij in de eerste uren na dit bericht uit Engeland heeft gedaan om een mogelijke besmetting in de richting van Nederland te voorkomen. Het gaat hier om een mogelijke besmetting; de incubatietijd bij schapen duurt heel lang, zodat het nog niet duidelijk is of het inderdaad aan de orde is. Ik denk echter dat het heel belangrijk is, als de minister de Kamer informeert over wat hij meteen al heeft gedaan en wat hij de komende dagen nog gaat doen naar aanleiding van de actuele situatie in Engeland.

Mevrouw **Wagenaar** (PvdA): De fractie van de PvdA wil dit verzoek graag steunen.

De **voorzitter**: Ik meen dat wij hadden afgesproken dat dit soort algemene ondersteuningen niet nodig waren bij de regeling van werkzaamheden.

Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet, in het bijzonder ter attentie van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Verburg.

Mevrouw **Verburg** (CDA): Mijnheer de voorzitter. Een week of vijf geleden heb ik bij de regeling van werkzaamheden om een brief gevraagd van de minister voor Ontwikkelingssamenwerking over de ontwikkelingen in Eritrea en de reactie van de regering daarop. Tot nu toe heeft de Kamer nog geen brief hierover mogen ontvangen. Ik zou dit verzoek derhalve nogmaals willen doen met daarbij het dringende verzoek, de brief vóór dinsdag aanstaande te mogen ontvangen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet, in dit geval ter attentie van de minister voor Ontwikkelingssamenwerking.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Regels betreffende zelfstandige bestuursorganen (Kaderwet zelfstandige bestuursorganen) (27426).**

De algemene beraadslaging wordt hervat.

□

De heer **Te Veldhuis** (VVD): Voorzitter. Het wetsvoorstel waar wij het vandaag over hebben, is een heel interessant wetsvoorstel: uit juridisch oogpunt en ook staatsrechtelijk, en niet te vergeten uit politiek oogpunt. Vragen die anderen ook al hebben opgeworpen, zijn bijvoorbeeld: wanneer begint de zelfstandigheid van een bestuursorgaan en wanneer eindigt deze? Welke bevoegdheden kunnen wij wel of niet op afstand van het reguliere openbaar bestuur zetten, hoever kan dit zijn en wat kun je eventueel nog redresseren?

De VVD-fractie heeft bij de schriftelijke voorbereiding al aangegeven op nogal wat onderdelen twijfels te hebben bij de opzet en de uitwerking van de kaderwet. Die twijfels mogen inmiddels ook blijken uit de inbreng van anderen: 25 amendementen op een wetsvoorstel is niet mis. Ik wil er vooraf graag helder over zijn dat als het wetsvoorstel niet veranderd zou worden, het mij erg moeilijk zou vallen een positief advies aan de VVD-fractie te geven om vóór het wetsvoorstel te stemmen. Gelukkig ligt er inmiddels een flink aantal amendementen die ingrijpende veranderingen aanbrengen, veranderingen waartoe de regering bij de schriftelijke voorbereiding helaas niet bereid was. Uiteraard kom ik op een aantal van die amendementen terug. We laten, zoals gebruikelijk, ons eindoordeel afhangen van de plenaire discussie, de opmerkingen van de minister over de amendementen en het resultaat van het stemgedrag over alle amendementen. Ik zeg nu alvast dat ook in stevig geamendeerde vorm de kaderwet ZBO's toch een structuur gaat legitimeren waarmee de democratie en de volksvertegenwoordiging bij dit openbaar bestuur hoe dan ook op afstand worden gezet vergeleken met – zo wil ik dat noemen – hun positie ten opzichte van het normaal openbaar bestuur. Hoe dan ook, er zal met deze kaderwet minder invloed van ons op dat openbaar bestuur mogelijk zijn. Bovendien gaat het per saldo om groot geld. Er gaat per jaar bij ZBO's ongeveer 161 mld gulden oftewel 72,605 mld euro om. Met opmerkingen in dit debat en met amendering zal ik proberen om zoveel mogelijk democratie en ministeriële verantwoordelijkheid en dus ook staatsrechtelijke helderheid te bewerkstelligen. Straks zal ik op een aantal onderdelen nader en concreet ingaan, maar nu een paar democratische en staatsrechtelijke minpunten van de kaderwet vermelden, althans minpunten die in het ontwerp van de regering staan en waarmee wij moeite hebben. Ik zei al dat in dat